

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen käyttötalouden tilinpäätös vuodelta 2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen tilinpäätös vuodelta 2023 on laadittu kaupungin tilinpäätösohjeiden mukaisesti kirjanpitolakia noudattaen. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoitus ja talous on eriytetty kunta-Helsingin taloudesta, ja toimiala on laatinut myös Hyvinvointialuelain 117 §:n mukaisen konsernitilinpäätöksen, joka koostuu taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta, niiden liitteenä olevista tiedoista sekä talousarvion toteutumisvertailusta ja toimintakertomuksesta.

Konsernitilinpäätöksen sisältyvä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimea koskeva toimintakertomus, tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala-konsernin toiminnan ja talouden toteuma ovat esityksen liitteenä 2. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, luettelo kirjanpitokirjoista, tositelajeista ja niiden säilytystavasta sekä tilintarkastuskertomus 2023 etenevät suoraan kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Tässä tekstissä on toimialan virallisten ennusterakenteiden mukainen Sosiaali- ja terveystoimen käyttömenot ja tulos muodostuivat yhteenlaskettuina seuraaviksi:

5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000)	TA 2023	TP 2023	Ero TA	Ero TA %
Tulot yhteensä	188 000	230 892	42 892	22,8 %
Menot yhteensä	-2 767 631	-2 800 277	-32 646	-1,2 %
Toimintakate	-2 579 631	-2 569 385	10 246	0,4 %
Valtion rahoitus	2 592 301	2 600 907	8 606	0,3 %
Korkotuotot	0	8 603	8 603	
Vuosikate	12 670	40 125	27 455	216,7 %
Poistot	16 000	11 127	4 873	30,5 %
Tilikauden tulos	-3 300	28 988	32 328	970,8 %

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä (23.11.2022) talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarviokohdan tulot olivat 188,0 miljoonaa euroa ja menot 2 767,6 miljoonaa euroa.

Toteutuneet tulot olivat 230,9 miljoonaa euroa, joten tuloylitys oli 42,9 miljoonaa euroa. Tuloylityksen taustalla olivat valtionavustukset Kestävän kasvun hankkeeseen ja soteuudistuksen toiminnan käynnistämiseen, asiakasmaksutuottojen kasvu sekä valtiolta, kunnilta ja muilta perittävät korvaukset. Käyttötaloustulot kasvoivat myös valtionrahoitusmuutosten ja korkotuottojen vuoksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen menomääräraha talousarviossa oli 2 767,6 miljoonaa euroa. Talousarviokohdan menototeuma oli 2 800,3 miljoonaa euroa, joten talousarvioylitys oli 32,6 miljoonaa euroa. Menoylitys aiheutui koronaepidemian välittömistä kustannuksista, 16,0 miljoonaa euroa sekä HUS-yhtymän alijäämäkirjauksesta, jossa Helsingin osuus oli 39,7 miljoonaa euroa.

Toimialan kaupunginvaltuustoon nähden sitova toimintakate toteutui 10,2 miljoonaa euroa talousarviota parempana ja tilikauden tulos toteutui 32,3 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarviossa on kaksi alatalousarviokohtaa, sosiaali-, terveys ja pelastuspalvelut sekä HUS-yhtymä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut (5 10 01)

5 10 01

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut
(1000 €)

	TA 2023	TP 2023	Ero TA	Ero TA %
Tulot	188 000	230 892	42 892	22,8 %
Menot	-2 000 631	-2 020 208	-9 577	-0,5 %
Toimintakate	-1 812 631	-1 779 316	33 315	1,8 %

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen tulot olivat talousarviossa 188,0 miljoonaa euroa. Toteuma oli 230,9 miljoonaa euroa, joten tulot ylittyivät 42,9 miljoonaa euroa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen menomääräraha oli talousarviossa 2 000,6 miljoonaa euroa. Menojen toteuma oli 2 010,2 miljoonaa euroa, joten menot ylittyivät 9,6 miljoonaa euroa. Koronaepidemian välittömät kustannukset olivat 16,0 miljoonaa euroa, joten ilman koronaepidemian kustannuksia sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen menot

olisivat alittaneet talousarvion 6,4 miljoonalla eurolla. Merkittävin säästö syntyi kaupunkiyhteisiä, kaupunginkanslian tuottamia palveluja koskevan palvelusopimuksen palvelujen ja laskutusperusteiden tarkentamisesta ja aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä, jossa säästö oli noin 40,0 miljoonaa euroa sekä vuokrien ennakoitua pienemmästä toteumasta, noin 5,4 miljoonaa euroa.

Menolajeittain merkittävimmin talousarvion ylittivät asiakaspalvelujen ostot 90,9 miljoonaa euroa, josta HUS-yhtymän asiakaspalvelujen ostot olivat 19,4 miljoonaa euroa ja muiden asiakaspalvelujen ostojen ylitys oli 71,6 miljoonaa euroa. Ostot tilikauden aikana ylittivät budjetin 5,9 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostoissa suurimmat ylitykset olivat vammaistyössä (nykyinen vammaispalvelu) 20,8 miljoonaa euroa, lastensuojelu ja perhesosiaalityössä 15,4 miljoonaa euroa, asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa 11,0 miljoonaa euroa, iäkkäiden arviointitoiminnassa 11,4 miljoonaa euroa ja suun terveydenhuollossa 5,4 miljoonaa euroa.

Ostoissa tilikauden aikana suurimmat ylitykset olivat lääkekustannuksissa, asiakkaille jaetuissa hoitotarvikkeissa ja muissa hoitotarvikkeissa.

Muiden palvelujen ostot alittivat toimialatasolla 14,0 miljoonaa euroa. Sote-palvelukokonaisuuksissa oli ylityksiä muiden palvelujen ostoissa, muun muassa vuokratyövoiman käytön osalta. Näitä ylityksiä pystyttiin kompensoimaan toimialan yhteisten menojen säästöillä.

Vuokratyövoiman käytön kustannukset olivat toimialatasolla yhteensä 47,8 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 30,2 miljoonalla eurolla.

Henkilöstökustannukset alittuivat 37,8 miljoonaa euroa.

Palvelukokonaisuuskohtaiset toteutumat olivat sosiaali- ja terveystalouden osalta seuraavat (ulkoiset kustannukset):

Palvelukokonaisuus	Budjetti 2023	TP 2023	Ero	Ero %
(1000 €)				
Perhe- ja sosiaalipalvelut	512 625	549 765	-37 140	-7,2 %
Terveys- ja päihdepalvelut	357 413	382 456	-25 043	-7,0 %
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	587 647	610 043	-22 396	-3,8 %
Pelastuslaitos	68 716	68 024	692	1,0 %
Hallinto	53 588	50 268	3 320	6,2 %
Toimialan yhteiset	411 163	349 652	61 510	15,0 %

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toteuma ylitti budjetin 37,1 miljoonaa euroa. Pääosa ylityksistä koostui asiakaspalvelujen ostoista, 37,4 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista, 9,5 miljoonaa euroa sekä muista tiliryhmistä, noin 1,6 miljoonaa euroa.

Menosäästöä budjettiin syntyi pääosin henkilöstömenoista, 9,2 miljoonaa euroa sekä ostoista tilikauden aikana ja muista kuluista 2,1 miljoonaa euroa.

Ennakoimattomien palkankorotusten osuus kustannuksista oli 3,4 miljoonaa euroa ja koronaepidemian kustannukset 0,1 miljoonaa euroa.

Lastensuojelussa budjetti ylittyi 10,2 miljoonaa euroa. Lastensuojelussa ylitys johtui etenkin asiakaspalvelujen ostoista 15,4 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen ylitys johtui erityis- ja vaativan laitoshoidon asiakaspalvelujen ostoista sekä vuonna 2023 toteutetun kilpailutuksen kustannusvaikutuksesta.

Vammaistyö (nykyisin vammaispalvelu) ylitti budjetin 24,6 miljoonaa euroa. Ylitystä budjettiin oli etenkin asiakaspalvelujen ostoissa, 20,8 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoissa, 6,3 miljoonaa euroa, avustuksissa kotitalouksille, 2,2 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,4 miljoonaa euroa. Asiakaspalveluostojen ylitys johtui erityisesti autetun asumisen, palveluasumisen ja laitospalvelujen ostoista. Myös asiakasmaksulain muutos vaikuttaa ostojen ylitykseen, kun aiemmin palveluntuottajien perimät asiakasmaksut muun muassa ateria- ja ylläpitomaksuista ovat siirtyneet kunnan laskutettavaksi ja palveluntuottajat ovat lisänneet nämä maksut omaan laskutukseensa. Muiden palvelujen ostojen ylitystä selittää kasvanut työvoiman vuokrauksen käyttö oman toiminnan henkilöstövajeen vuoksi. Menosäästöä syntyi henkilöstökustannuksissa, 3,1 miljoonaa euroa ja ostoissa tilikauden aikana 2,0 miljoonaa euroa.

Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystoimissa ylitys, 5,0 miljoonaa euroa koostui asiakaspalvelujen ostoista, 1,9 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista, 3,0 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostot koostuivat pääosin neuvola- ja perhetyössä lapsiperheiden kotipalvelujen maksusitoumusostoisapuitesopimus ja suoraostoista sekä perheiden erityispalvelujen ostoista. Muiden palvelujen ostoissa ylitys jakaantui useaan tiliryhmiin, suurimpina asiantuntijapalvelujen, siivouspalvelujen ja tulkkaukspalvelujen kustannukset.

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö alitti budjetin 2,7 miljoonaa euroa. Alitusta syntyi henkilöstömenoissa, 1,4 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoissa, 0,5 miljoonaa euroa, avustuksissa kotitalouksille 1,8 miljoonaa euroa. Ylitystä muiden palvelujen ostoissa 0,7 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,4 miljoonaa euroa

Perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteiset menot alittivat budjetin 0,1 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalvelujen toteuma ylitti budjetin 25,0 miljoonalla eurolla, joka koostui pääosin asiakaspalvelujen ostoista, 18,6 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoista 5,3 miljoonaa euroa ja ostoista tilikauden aikana, 5,7 miljoonaa euroa. Menosäästöä syntyi henkilöstökustannuksista 4,2 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmistä yhteensä 0,4 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalveluissa oli koronaepidemian välittömiä kustannuksia 10,3 miljoonaa euroa ja ennakoimattomia palkankorotuksia 3,4 miljoonaa euroa.

Terveysasemat ja sisätautien poliklinikka ylitti budjetin 7,5 miljoonaa euroa, joka johtui kokonaisuudessaan koronaepidemian kustannuksista, 8,4 miljoonaa euroa.

Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut ylitti budjetin 11,6 miljoonalla euroa, joka koostui pääosin asiakaspalvelujen ostoista 11,0 miljoonaa euroa ja ostoista tilikauden aikana 1,1 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen ylitys johtui muun muassa vuodelle 2023 tulleista hinnankorotuksista sekä osin myös uuden lain myötä. Jos asiakas muuttaa asumisyksikössä asuessaan kirjat Helsinkiin, Helsinki ei voi enää laskuttaa sijoittavaa hyvinvointialuetta, vaan Helsinki maksaa tämän jälkeen kulut (esimerkiksi 20 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sijoittamaa asiakasta siirsi kirjansa Helsinkiin ja Helsinki maksaa palvelumaksun tuottajalle). Lisäksi haasteellisia mielenterveysasiakkaita on jouduttu sijoittamaan suoraan hankinnoilla ja heidän kustannuksensa ovat normaalia suurempia.

Muissa ostoissa ylitys johtui tilikauden aikana lääkevalmisteiden kustannuksista. Koronaepidemian kustannuksia oli 0,8 miljoonaa euroa.

Psykiatria ylitti budjetin 3,1 miljoonaa euroa, joka koostui muiden palvelujen ostoista, 2,2 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoista 0,5 miljoonaa euroa ja henkilöstökustannuksista 0,3 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylitys johtui vuokratyövoiman käytön kustannuksista. Koronaepidemian kustannuksia oli 0,9 miljoonaa euroa.

Suun terveydenhuolto ylitti budjetin 3,1 miljoonaa euroa. Ylitys koostui pääosin asiakaspalvelujen ostoista, 5,4 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista 0,8 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostoissa ylitys kiireettömän hoidon palveluhankinnan ostoissa ja palveluseleleissä. Menosäästöä henkilöstömenoissa 3,1 miljoonaa euroa. Koronaepidemian kustannuksia oli 0,1 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalvelujen yhteiset menot alittivat budjetin 0,3 miljoonaa euroa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toteuma ylitti budjetin 22,4 miljoonaa euroa, joka koostui pääosin muiden palvelujen ostoista, 28,9 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoista 11,9 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmissä 4,6 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylitys johtui vuokratyövoiman käytön kustannuksista sekä etähoidon, lääkeautomaattien, siivouksen ja ravitsemuspalvelujen kustannuksista. Asiakaspalvelujen ostojen ylitys johtui iäkkäiden palveluasumisen ja kotihoidon ostojen kustannuksista.

Menosäästöjä henkilöstömenoissa 21,4 miljoonaa euroa ja avustuksissa kotitalouksille 1,5 miljoonaa euroa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa koronaepidemian kustannuksia oli 3,9 miljoonaa euroa.

Arviointitoiminta ylitti budjetin 9,8 miljoonaa euroa, joka koostui pääosin asiakaspalvelujen ostoista, 11,4 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmistä, 1,6 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen ylitys johtui iäkkäiden palveluasumisen ja kotihoidon ostojen kustannuksista. Koronaepidemian kustannuksia oli 0,1 miljoonaa euroa.

Menosäästöjä henkilöstömenoissa, 1,3 miljoonaa euroa ja avustuksissa kotitalouksille, 1,5 miljoonaa euroa ja ostoissa tilikauden aikana, 0,4 miljoonaa euroa.

Kotihoito ylitti budjetin 2,1 miljoonaa euroa, joka koostui muiden palvelujen ostoista, 16,6 miljoonaa euroa ja vuokratkustannuksista 0,7 miljoonaa euroa ja asiakaspalvelujen ostoista 0,5 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ylitys koostui vuokratyövoiman käytön kustannuksista sekä etähoidon ja lääkeautomaattien kustannuksista. Vuokratkustannusten ylitys johtui sänkyjen ja patjojen vuokratkustannuksista. Koronaepidemian kustannuksia oli 0,1 miljoonaa euroa.

Menosäästöä henkilöstömenoissa 15,7 miljoonaa euroa.

Seniorikeskukset ylitti budjetin 3,1 miljoonaa euroa, joka koostui pääosin muiden palvelujen ostoista 8,1 miljoonaa euroa ja muista tiliryhmistä 0,3 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylitys johtui vuokratyövoiman käytön kustannuksista. Koronaepidemian kustannuksia oli 0,5 miljoonaa euroa.

Menosäästöä henkilöstökustannuksissa 5,1 miljoonaa euroa ja ostoissa tilikauden aikana 0,2 miljoonaa euroa.

Helsingin sairaala ylitti budjetin 7,6 miljoonaa euroa, joka johtui pääosin henkilöstökustannuksista, 2,3 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista, 4,9 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökustannuksissa ylitys lääkäreiden sitouttamiskorvauksissa, kesärekrytointipalkkioissa sekä tuplavuoroissa ja ylimääräisen vuoron vuorolisien korotuksissa. Koronaepidemian kustannuksia oli 3,1 miljoonaa euroa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen yhteiset menot alittivat budjetin 0,2 miljoonaa euroa.

Pelastuslaitos alitti budjetin 0,7 miljoonaa euroa. Menosäästöt muiden palvelujen ostoissa 1,4 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,5 miljoonaa euroa. Pelastuslaitoksen osuus kanslian palvelusopimuksesta oli budjetoitu pelastuslaitokseen, josta syntyi säästöä palvelusopimuksen laskutusperusteen muutoksesta. Ylitystä henkilöstömenoissa, 0,1 miljoonaa euroa, ostoissa tilikauden aikana, 0,5 miljoonaa euroa ja vuokratkustannuksissa 0,6 miljoonaa euroa.

Hallinto alitti budjetin 3,3 miljoonaa euroa. Hallinnon alitukset koostuivat pääosin henkilöstökuluista, 1,3 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista, 1,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökustannusten alitukseen vaikutti rekrytointiviiveet ja muiden palvelujen ostoissa vielä vuonna 2023 koronaepidemia, jonka vuoksi esimerkiksi koulutuksia toteutui suunniteltua vähemmän.

Toimialan yhteiset alitti budjetin 61,5 miljoonaa euroa. Merkittävimmät menosäästöt syntyivät kanslian palvelusopimuksen laskutusperusteen muutoksesta, 40 milj. euroa, vuokratkustannuksista 12,4 miljoonaa euroa ja keskitetyistä ict-palveluista 2,6 miljoonaa euroa.

Koronaepidemian kustannuksia oli 1,7 miljoonaa euroa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoitusehto lisäkiintiökertapalkkion maksamiseen toteutui ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi kohdentaa takautuvasti lisäkertapalkkiota henkilöstölle 0,75 % vuoden 2023 palkkasummasta.

5 10 02 HUS-yhtymä

HUS-yhtymälle oli talousarviossa alun perin varattu määrärahaa 767,0 miljoonaa euroa ja muutetun talousarvion jälkeen 770,7 miljoonaa euroa. HUS-yhtymän palvelutuotanto Helsingille alitti muutetun talousarvion noin 20 miljoonalla eurolla. Toisaalta HUS-yhtymän noin 111 miljoonan euron alijäämästä jouduttiin kirjaamaan Helsingin osuus 39,7 miljoonaa euroa varauksena tilinpäätökseen, vaikka Helsinki ja muut HUSin omistajat eivät alijäämää maksa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimessa talousarviossa 2023 olivat seuraavat sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Edistämme helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä.

Tavoite ei toteutunut. Tavoitteella oli kahdeksan mittaria, joista neljä ei toteutunut.

- Osana lasten ja nuorten mielenterveysongelmien toimeenpanosuunnitelmaa parannetaan nepsy-asiakkaiden hoidon ja palvelujen saatavuutta. Nepsy-asiakkaiden asiakastytyväisyyden mittaaminen aloitetaan perustason hoitopolulla ja asiakastytyväisyys paranee.

Mittari toteutui.

1. Nepsy-asiakkaiden hoidon ja palvelujen saatavuutta on parannettu ja työtä jatketaan myös vuonna 2024. Asiakastytyväisyyttä mitataan palautetietoisella työotteella (Open Fit) Nepsy-valmennus lasten erityisvastaanottojen ja sosiaaliohjauksen yhteisenä palveluna annettavassa konseptissa.

- Lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun toimeenpano eteen suunnitellusti. Lähisuhdeväkivalta-koulutuksiin osallistuu vuonna 2023 vähintään 1 000 työntekijää.

Mittari toteutui.

Syksyn lähisuhdeväkivaltakoulutukset totutettiin (livewebinaarit 2.10. ja 12.10. sekä teams-tilaisuudet 27.10., 3.11., 7.11. ja 16.11.). Sitova tavoite saavutettiin ja tilaisuuksiin osallistui yhteensä **1255** työntekijää. Koulutukset toteutettiin yhteistyössä TulSote-ohjelman Lähisuhdeväkivalta lapsiperheessä -palveluketjuprojektin ja kaupunkitasoisen Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön kanssa.

Asunnottomuus vähenee. Vuoden 2023 loppuun tavoite 800 asunnotonta. (Lähtötaso vuonna 2021: 1 297 asunnotonta)

Mittari toteutui. Toteuma oli 772.

- Terveysasemien hoitotakuu toteutuu. Kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana päivänä, kiireettömän hoidon toteutuminen 14 vuorokauden aikana.

Mittari ei toteutunut. Mittarin tavoitetaso kiireellisen hoidon osalta 95,0 prosenttia ja kiireettömän hoidon osalta 75 prosenttia. Toteuma kiireellisen hoidon osalta 94,8 prosenttia ja kiireettömän hoidon osalta 63,8 prosenttia.

Molempien mittarien luotettavuustieto on epävarma ja laskentaan ei ole sisällytetty ensikontaktissa hoidettuja asiakkaita. Lääkärien saatavuus ja henkilöstön merkittävä vaihtuvuus vaikuttavat palvelujen saatavuuteen ja jatkuvuuteen. Kansallisella tasolla hoitotakuulain muutos tuli voimaan 1.9.2023 ja sen mukaan perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa kiireettömään hoitoon pääsy tulee toteutua 14 vuorokauden kuluessa. Kesken vuotta tapahtuvat muutokset tuottavat haasteita tuottaa tietoa luotettavasti.

- Suun terveydenhuollossa yhteydenotto samana päivänä vähintään 90 % kuukausittain.

Mittari toteutui. Toteuma 100 prosenttia.

- Suun terveydenhuollossa asiakastyytyväisyys on vähintään 70 (NPS).

Mittari ei toteutunut. Toteuma 59.

Vaikka hyvää kehitystä tapahtui esimerkiksi palveluseteliasiakkaiden asiakastyytyväisyydessä, työyksiköiden vaihteluväli on kasvanut toteumassa. Uuden kokonaisuuden palvelusetelin asiakastyytyväisyys on muihin palvelusetelisiin verrattuna huomattavasti korkeampaa. Asiakastyytyväisyyttä ja -kokemusta käsitellään säännöllisesti suun terveydenhuollossa ja kehityskohteiden osalta pitää vahvistaa toimeenpanoa.

- 20 % kotihoidon säännöllisistä asiakkaista on kuvallisen etähoidon asiakkaita (Lähtötaso 8/2022: 14 %).

Mittari ei toteutunut. Toteuma 18,6 prosenttia.

Kotihoidon henkilöstövaje on pahentunut vuoden 2023 aikana. Kuvallisen etähoidon jalkauttaminen osaksi toimintakäytäntöjä vaihtelee kotipalveluyksikköjen kesken.

- Liikkumissopimus on käytössä 70 % sairaala, kuntoutus- ja hoivapalvelujen asiakkaista. (Lähtötaso: 8/2022: 67 %)

Mittari ei toteutunut. Toteuma 69 prosenttia.

Kotihoidon henkilöstövaje on pahentunut vuoden 2023 aikana. Henkilökunnan vaihtuvuuden ja merkittävän sijaistyövoiman käytön vuoksi mittari ei toteutunut.

Sairaalatoiminnan osalta on haasteita saavuttaa liikkumissopimuksen mittaria, sillä potilaat vaihtuvat usein ja valtaosalla potilaista ei ole sairaalaan tullessa sopimusta. Liikkumissopimus ja liikkumisen tukeminen koetaan myös paremmin soveltuvaksi kotona asuville asiakkaille.

Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti.

Tavoite ei toteutunut. Tavoitteella oli yksi mittari.

- Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 60 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.

Mittari ei toteutunut. Toteuma 59,5 prosenttia.

Ensihoidon resurssit eivät riitä toiminnan tarpeelliseen hajauttamiseen. Poikkeuksellisen aikaisin alkanut luminen talvi on vaikeuttanut ensihoitoyksiköiden liikkumista ja lisännyt kohteen tavoittamisviiveitä.

lääkkäiden ympärivuorokautisessa laitoshoidossa olevien määrä vähenee edelliseen vuoteen verrattuna.

Tavoite toteutui. Tavoitteella oli yksi mittari.

- Ympärivuorokautisessa hoidossa laitoshoidon osuus vähenee edelliseen vuoteen verrattuna (laitoshoidossa olevien osuus kaikista ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista). (Lähtötaso 8/2022: 19 %).

Mittari toteutui. Toteuma 18,56 prosenttia.

Asiakkaiden aktiivista Maisan käyttöä tuetaan tehostamalla asiakkaiden Maisa-viesteihin vastaamista.

Tavoite ei toteutunut. Tavoitteella oli yksi mittari.

- 75 %:iin viesteistä vastataan kahden (2) arkipäivän sisällä.

Mittari ei toteutunut. Toteuma 67 prosenttia.

Maisa-viesteihin vastaaminen kahden arkipäivän sisällä ei toteutunut. Kolmen arkipäivän sisällä Maisa-viesteihin vastattiin 75 prosenttisesti. Sitovan tavoitteen mittarin toteuma sisältää kaikkien sote-palvelukokonaisuuksien kaikki palveluyksiköt, joista lasketaan keskiarvo kahden arkipäivän aikana vastatuista viesteistä. Mikäli huomioitaisiin vain palveluyksiköt, jotka tosiasiallisesti käyttävät Maisa-aviestintää, toteutuisi mittari kaikissa palvelukokonaisuuksissa.

Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen.

Tavoite toteutui. Tavoitteella oli yksi mittari.

- I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

Mittari toteutui. Toteuma 54,0 prosenttia.

Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia.

Tavoite toteutui. Tavoitteella oli yksi mittari.

- Tavoitetaso 11 000 turvallisuuspistettä. (Lähtötaso 2021: 10 558 turvallisuuspistettä)

Mittari toteutui. Toteuma 11 654 turvallisuuspistettä.

Kaupunkiyhteiset tavoitteet

KAUPUNKIYHTEISET HYTE-TAVOITTEET	Toteuma
Lapset ja nuoret	
Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa.	
<ul style="list-style-type: none"> • Lasten ja nuorten peruspalveluissa ja varhaisen tuen palveluissa henkilökunta on perehtynyt ja ottanut käyttöön CA-mallin eli puheeksi oton työkalun. • Tavoitteena on, että 70 prosenttia henkilöstöstä on perehtynyt ja 50 prosenttia on ottanut CA-mallin käyttöön.	Toteutui
Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä	
<ul style="list-style-type: none"> • Liikkumissopimus on käytössä kaikissa sairaala, kuntoutus- ja hoivapalveluissa, tavoitteena 70 prosentin käyttöaste. • Helsingin liikuntapalveluiden puhelinpalvelun Liikuntaluurin kanssa tehtävä yhteistyö on aloitettu: KYLLÄ/EI	Ei toteutunut liikkumissopimuksen osalta

KAUPUNKIYHTEISET MUUT TAVOITTEET	
Käyttötalouden tuottavuus	
Kaupunkistrategian mukainen kaupunkiorganisaation käyttötalousmenojen tuottavuustavoite on 0,5 prosenttia.	Ei toteutunut menomäärärahojen osalta
Kaupunkiuudistus; turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiuudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä	
<ul style="list-style-type: none"> Matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalvelujen lisääminen kaupunkiuudistusalueilla. Pelastustoiminnan toimintavalmiutta parannetaan valvovan viranomaisen edellyttämälle tasolle perustamalla uusia pelastusasemia ja kevytpelastusasemia: 1/2023 avataan Konalan pelastusasema sekä 6/2023 perustetaan Tapanilaan kevytasema, johon sijoitetaan kärkiyksikkö. 	Toteutui Toteutui

Palvelujen määrälliset tavoitteet ja toteumat (1000)

Vuoden 2023 määrällisten tavoitteiden toteutumiseen vaikutti monessa palvelussa edelleen koronaepidemia ja asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin kirjaamiskäytäntöjen vakiinnuttaminen. Apotti- järjestelmän tuotepäätely poikkeaa sekä kansallisesta, että toimialalla käytössä olleesta tuotepäätelystä ja luokittelusta. Apotti-järjestelmän tuomien uusien käsitteiden, koodistojen ja työnkulun toimintamallien muokkaaminen vastaamaan kansallisia käsitteitä ja Helsingin sosiaali- ja terveystalouden aikaisempaa tuotepäätelyä vaatii edelleen yhteistä määrittelyä toimialan ja Apotti OY:n kanssa. Apotti- järjestelmän raportointiominaisuuksien kehitystyötä sekä kirjaamiskäytäntöjen vakiinnuttamista jatketaan edelleen vuoden 2024 aikana. Myös tietyissä toiminnoissa on tehty kesken vuotta kirjaamiskäytäntöjen muutoksia, jolloin luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Suorite- ja taloustavoitteet

Suoritetavoitteet	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Sosiaali- ja terveystaloudet			
Lastensuojelu, avohuolto, lapset	2 600	2 559	-41
Lastensuojelu, laitoshuolto, hoitovrk	249 500	216 967	-32 533
Omaishoidontuki, asiakkaat, vammaistyö	2 000	2 035	35
Henkilökohtainen apu, asiakkaat	2 940	2 966	26
SHL:n mukaista erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä (<18 vuotiaat)	2 100	***	
SHL palvelutarpeen arviointien määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa (lapset lkm) (<18 vuotiaat)	8 100	6 094	-2 006
Terveystalouden lääkärin vastaanotto, käynti	430 000	325 763	-104 237
Terveystalouden lääkärin vastaanotto, muu asiointi ***)	270 000	266 784	-3 216
Terveystalouden hoitajan vastaanotto, käynti	400 000	280 196	-119 804

Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi	530 000	1 226 324	696 324
Hammashuolto, käynti	485 000	457 924	-27 076
Hammashuolto, muu asiointi	20 000	5011	-14 989
Psykiatrian avohoitokäynti	300 000	149 274	-150 726
Psykiatrian avohoito, muu asiointi	45 000	89 060	44 060
Psykiatrian vuodeosastohoito-päivät	62 000	55 763	-6 237
Polikliininen päihdehuolto, as.käynnit vuoden aikana	50 000	45 840	-4 160
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht.	22 000	25 030	3 030
Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut, vrk	812 600	779 767	-32 833
Asunnottomien asumispalvelut, vrk	580 000	690 108	110 108
Somaattinen sairaanhoito, päättyneet hoitajaksot	13 800	11 040	-2 760
lääkäiden pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito (palveluasuminen ja laitosasuminen)	1 500 000	1 510 935	10 935
Kotihoito, käynti *)	4 000 000	3 588 493	-411 507
Kotihoito, muu asiointi **)	10 000	97 557	87 557

*) Sisältää kotihoidon oman toiminnan, kuvallisen etähoidon (muutos aiempaan), kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen käyntisuoritteet sekä osto- ja palvelusetelituotannon

***) Sisältää kotihoidon oman tuotannon, kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen puhelut ja sähköisen asioinnin suoritteet HUOM! Kuvallista etähoitoa on seurattu osana kotihoidon muuta asiointia, THL:n luokituksessa kuvallinen etähoito on määritelty käynniksi ja vuonna 2022 kuvallista etähoitoa seurataan osana kotihoidon käyntejä.

***) Terveysasemien hoitajan vastaanotto muutettu, muu asiointi (v. 2022), lisätty päivystysapu

Pelastuslaitos

Turvallisuuspisteet	11 200	11 654	454
I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä	52	54	2
Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä	60	59,51	0
<i>Toiminnan laajuustiedot</i>			0
Palo- ja pelastustehtävät ilman ensivastetta	8 900	8 840	-60
Ensihoitotehtävät ensivaste mukaan lukien	65 800	60 914	-4 886

Investointitalous

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Tulot	304	0	304	400	96	0
Menot	-12 329	0	-12 329	-12 665	-336	0

Sosiaali- ja terveystalouden tulot

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Tulot	0	0	0	29	29	0
Netto	0	0	0	29	29	0

Pelastustoiminta tulot

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Tulot	304	0	304	371	67	0

Sosiaali- ja terveystalot

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Menot yhteensä	-6 259	0	-6 259	-3 549	2 710	0

Tietotekniikkahankinnat

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Menot yhteensä	-2 700	0	-2 700	-800	1 900	0

ICT-investointien pääpaino vuonna 2023 oli alas ajettavien asiakas- ja potilastietojärjestelmien tietojen poimintaohjelmistojen toteutuksessa ja tietojen digitaalisen arkistoinnin valmisteluissa. Tämän lisäksi uusittiin hoitajakatsujärjestelmien käyttöön tarvittavien vanhojen erillisverkkojen teknologiaa.

Muut hankinnat

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Menot yhteensä	-3 559	0	-3 559	-2 750	809	0

Pelastustoiminta

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Menot yhteensä	-6 070	0	-6 070	-9 116	-3 046	0

Pelastuslaitoksen investointeja siirtyi vuodelta 2022 vuodelle 2023. Talouden eriyttämisen vuoksi siirtyneiden investointien määrärahoja ei voinut siirtää vuodelle 2023. Vuoden 2022 keskeneräisten investointien rahoitus maksettiin vuoden 2023 sotepe määrärahoista.

Muut hankinnat

1 000 euroa	Talousarvio 2023	TA-muutokset 2023	Yhteensä 2023	Toteutunut 2023	Poikkeama 2023	Ylitysoikeus 2023
Menot yhteensä	-6 070	0	-6 070	-9 116	-3 046	0

Talousarviossa suunniteltu menomääräraha ylitettiin 0,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä sosiaali- ja terveystalouden osalta 2,7 miljoonaa euroa; tietotekniikkahankinnoissa 1,9 miljoonaa euroa ja muissa hankinnoissa 0,8 miljoonaa euroa. Pelastustoiminnan osalta suunnitellut määrärahat ylitettiin 3,0 miljoonaa euroa vuodelta 2022 siirtyneiden keskeneräisten investointien osalta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investointien määrärahat eivät ole talousarviossa sitovia kaupunginvaltuustoon nähden.